

Asia: Lausunto Vierumäenmetsän luonnonsuojelulain 24 §:n mukaisesta rauhoittamisesta

Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys kiittää Vantaan kaupunkia lausuntopyynnöstä. Vierumäenmetsän esitetty suojelu on erittäin perusteltua niin luonto-, kuin virkistysarvojenkin kannalta, joten tuemme sitä lämpimästi.

Jäljempänä on esitetty muutamia huomioita alueen kuvauksesta, rajauksesta sekä rauhoitusmääräyksistä.

Alueen kuvaus ja luontoarvot

Kuvauksessa on hyvin tiivistetty esitetyn suojelualueen keskeiset luontotyyppi- ja lajistoarvot. METSO-arvot ovat myös kangasmetsissä hieman kehittyneet vuodesta 2012 eli alueella on nykyisin merkittävästi myös luokan I kangasmetsiä. METSO-arvoja kokonaan omaamattomien kuvioiden määrä on myös nykyisin hyvin vähäinen eli pääosaan alueesta pitkään kohdistunut rauhaanjätö metsänhakuilta on tehnyt tehtävänsä.

Lajistoarvojen osuutta voisi kääväkkäiden osalta täydentää alueen eteläpuoliskolta syksyn 2016 kääpäselvityksessä havaituilla aarnikäävällä, hammaskurokalla, keltakerikäävällä, pikireunakäävällä sekä vitikkokäävällä. Lajit ovat kaikki Vantaalla huomattavan harvalukuisia. Keltakerikääpä on sitä myös valtakunnallisesti. Tästä uusimmassa uhanalaistarkastelussa puutteellisesti tunnetuksi (DD) luokitellusta lajista on Suomesta ilmeisesti vain puolen tusinaa havaintoa kautta aikain. Kansainvälisen IUCN:n suositus on se, että varovaisuusperiaatteen hengessä DD-luokitellut lajit tulisi rinnastaa suojelutarpeen osalta vaarantuneisiin lajeihin.

Alueen rajauksesta

Suojelualueeksi on rajattu edustavin osa Vierumäen laajemmasta metsäkokonaisuudesta. Itäpuolella luonnonsuojelullisesti arvokkaiden metsien jatkuminen myös suojelurajauksen ulkopuolelle mahdollistaisi laajemmankin suojeluratkaisun, mutta myös nykyinen rajausta on hyvin perusteltavissa. Kahta pientä laajennusta esitämme kuitenkin vakavampaan harkintaa.

Ehdotettuun rajaukseen liittyy itäpuolelta Tikkurilan, Korson ja Koivukylän metsänhoitosuunnitelman metsikkökuvio 6846 (0,9 ha). Kyseessä on osin korpista vanhaa kuusivaltaista metsää merkittäväällä koivusekapuustolla ja lahoppuustolla. Kuvio on myös osa lahokaviosammalen ydinaluetta. Tämä kuvio ansaitsisi päätyä osaksi suojelurajauksia.

Suojeluesityksen koillisosassa olisi myös pientä rajauslaajennuksen paikkaa eteläosastaan soistuneella ja lehtoosella metsikkökuvioilla 6813. Tämäkin metsikkö kuuluu lahokaviosammalen ydinaluerajaukseen.

Maastopyöräilystä

On hyvä, että suojelusuunnittelun yhteydessä haetaan ja sovitaan pelisääntöjä myös maastopyöräilyn jatkamiseen suojelualueella sekä sen ulkopuolella. On syytä todeta, että 2010-luvulla maastopyöräily on aiheuttanut Vierumäen metsäalueella myös havaittavissa olevaa arvokkaiden luontokohteiden kulumista ja vaurioitumista sekä monien käyttäjien negatiiviseksi kokemaan muuta häiriötä. Osaltaan maapohjan kulutusta on toki aiheuttanut myös muu alueen virkistyskäyttö.

Kokonaisuutena alueen luontoarvot ovat joka tapauksessa kehittyneet, mutta tämä on tapahtunut maastopyöräilyn vaikutuksista huolimatta.

Jatkossa on syytä pyrkiä siihen, että maastopyöräily informaatio-ohjauksen ja tarvittaessa sanktioiden avulla todella ohjautuu tälle yhdelle harrastajaryhmälle erikseen osoitetulle 3,7 km reitille, niin tulevalla suojelualueella kuin sen ulkopuolisellakin metsäalueella.

Aluetta koskevat luontoselvitykset

Luontoselvitysten listaa voisi täydentää maininnalla Keijo Savolan 2016 tekemästä kääpäselvityksestä Vierumäen metsän etelä- ja keskiosassa.

Esitykset alueen rauhoitusmääräyksiksi

Esitetyt rauhoitusmääräykset ovat harkittuja ja alueen käytön ja sijainnin kannalta ilmeisen mietittyjä. Rauhoitusmääräykseen sisältyvä puustonhoitomahdollisuus turvallisuussyistä reittien varrella sekä asutuksen läheisyydessä (10-20 m) on harkiten toteutettuna perusteltu. Sitä kannattaisi kuitenkin täydentää kirjauksella, jonka mukaan kaadettavat järeämmät puut jätetään maalahopuiksi suojelualueelle.

ystävällisesti

Keijo Savola, suojeluasiantuntija, SII Uudenmaan piiri
Kimmo Jääskeläinen, pj, SII Vantaa